

Ezaline Boheman 50 år

Artikel i Rösträtt För Kvinnor –tidning utgiven
av Landsförening för kvinnans politiska rösträtt 1913-10-15

I övermorgon firas åter ett jubileum inom kvinnornas rösträttsrörelse, som är lyckligt rik på personligheter. Denna gång räckes kransen tack-samt till fru Ezaline Boheman, Landsföreningens uppskattade och avhållna sekreterare.

Ezaline Boheman föddes på Länna gård i Hud-dinge den 17 oktober 1863. Föräldrarna voro lant-brukaren Aug. Giron, av inflyttad fransk släkt, och Hilma Lönbohm, av gammal svensk bergsmans-släkt. Den lilla Ezaline blev tidigt föräldralös och kom därför att tillbringa sin barndom på växlande ställen, än hos släktingar i Stockholm, än i pension i landsorten. Hennes undervisning avslutades med några års skolgång i Wallinska skolan. Sina som-rar, och ibland även längre tider, tillbragte hon dock ända till 14 års ålder i barndomshemmet på Länna. För henne, som för så många stadsbarn i våra dagar, då familjerna skifta våningar i staden, men varje sommar återvända till samma lantställe, blev sommarhemmet det verkliga hemmet, som genom sin trofasta upprepning av intryck så små-ningom formar och binder.

*Och här är dungen där göken gol
och här var det skugga och här var sol,
och här var det gott om nattviol,
den dungen är mig kär,
min barndom susar där/*

På Länna har Ezaline Giron säkert insupit sin stora, starka kärlek till landet, till den sörmländska herr-gårdskulturen och till trädgårdar. Hennes vänner hava väl många gånger lett åt den påpasslighet, varmed hon, när tillfället bjuder den kortaste stund, kvistar ut i en trädgård för att plocka bär eller blommor eller bönor!

Vid 16 års ålder fick Ezaline Giron ett hem i Lund hos den originelle filosofen, professor Borelius, vars maka var hennes mors syster. Och här upplev-de hon, från 188--1885, ”fem förfärligt roliga år”, vilka ännu tyckas lysa och värma i minnet. De ut-fylldes nästan helt av dans, sång, musik och serenader, ingredienserna i den tidens oskyldigt glada lundensiska studentliv. Fröken Giron, en stor musikalisk begåvning, som också sjöng med en

ovanligt stark och vacker sopranstämma, blev na-turligtvis högt uppskattad som medverkande faktor i all denna glädje!

1887, i Stockholm, gifte sig Ezaline Giron med sedermera filosofie doktorn och bibliotekarien vid Kungl. biblioteket, Mauritz Boheman, känd som framstående humanist och romanist, särskilt Dan-tekönnare, dessutom skicklig översättare av en mängd utländska böcker, en utsökt och allsidigt utrustad personlighet, även han högt musikaliskt begåvad. Makarna deltog flitigt i huvudstadens musikliv, bl. a. som medlemmar, tidtals t.o.m. sty-relsemedlemmar, i Filharmoniska sällskapet. Deras enda barn, den unge, begåvade kompositören Torsten Boheman, har förkovrat det musikaliska arvet från föräldrarna.

Fru Boheman brukar själv säga, att hennes liv som fullväxt människa levats i två alldeles skilda värld-ar. Året 1909, då hon, efter mannens död 1908, på centralstyrelsemötet i Örebro valdes till Landsför-eningens sekreterare, drager gränsen mellan dessa världar. I den förra fanns bara böcker och musik, i den senare finns endast rösträtt, politik och socialt arbete!

Det mått av arbete fru Boheman har bakom sig, är högst betydande. Under sitt liv i den förra världen översatte hon ett otal böcker från främmande språk, bl. a. av Kipling, Hall Caine, Musset. Kipling ro-ade henne mest, naturligtvis därför att han erbjöd hennes energi den svåraste uppgiften. Hans språk är som bekant ingen lätt nöt att knäcka och det ut-omordentliga sätt varpå hon försvenskat hans böcker, vittnar nog om hennes säkra talang som översättare. Ett annat kraftprov var översättningen av bröderna Marguerittes dramatiserade skildring av fransk-tyska kriget — den bekante professor Schulthess på sin tid vägrade att tro, att en så i alla detaljer korrekt översättning kunde vara verkställd av en kvinna!

I den senare världen har fru Boheman haft många järn i elden och manövrerat dem alla jämsides med osvikligt gott humör utan att sveda fingrarna. I själva verket hade nog fru Boheman börjat så smått elda strykugnen, redan medan hon ännu levde i böckernas och musikens värld. Sedan år 1903 har hon ordnat och skött den stora fotografisamling av

svenska landskapsbilder som Turistföreningen har för utlåning. År 1909 blev hon redaktionssekreterare hos föreningen och 1911 redaktör av dess årskrift.

I kvinnornas kooperativa företag "Svenska Hem" har fru Boheman varit med i ledningen alltifrån början år 1905. Hon var föreningens ordf. under första året, dess v. ordf. 1906--1912 och intar nu åter ordförandeplatsen. Både i Stockholm och landsorten har fru Boheman hållit en mängd föredrag om Kooperation och därmed sammanhängande ämnen. Och på "Svenska Hems" halvårsmöten är det mest hennes frejdiga röst, som sörjer för underhållningen.

Ett annat företag, som åtnjutit hjälpen av fru Bohemans energi och duktighet, är "Stockholms läsesalong", där hon varit ordf. sedan 1910. Det stora tungförda pressjärnet bland alla hennes uppgifter är naturligtvis rösträttsarbetet. Sekreterarens åligganden ha vuxit ofantligt, sedan de lades på fru Bohemans axlar. Det är ingen småsak att sköta ens den rent formella korrespondensen genom de täta cirkulär, som av sekreteraren utsändas till de många lokalföreningarna (nu mer än 200!) landet runt och av dem besvaras. Men därtill kommer den mera privata korrespondensen med de arbetande inom samma föreningar. Till sekreteraren komma vi alla i vår nöd - giv oss råd! Skaffa in de upplysningar vi behöva! Skaffa oss föredrag och talare! Giv oss idéer och uppslag av alla de slag! Snälla fru Boheman! Hjälp oss! Och snart! Dä ä så bråttom!

Och det måste sägas, att en mera oförtröttat lugn oeh älskvärd skottavla för en daglig ström av brev och telefonuppringningar än fru Boheman kan inte gärna tänkas. Hennes rådighet och fyndighet, hennes humor, hennes kalla lugn inför motigheter, hennes hjärtelag för oss alla hjälpbehövande förneka sig aldrig.

Nu tror nog mången, att en människa med så mycket om sig helt går upp i arbetet. Men det är just det trevliga och oemotståndligt vinnande knepet med fru Boheman, att det gör hon inte. Hon skiftar mellan Gud och kejsaren, livet oeh arbetet. Och detta är säkert hemligheten med det behagligt onervösa över hennes arbete, hennes nyktra entusiasm, om man får uttrycka sig så paradoxalt. Fru Boheman står alltjämt i rent personlig kontakt med en mängd människor, hinner se om sina gamla oeh sjuka, hinner med en mängd små väntjänster, hinner tänka ut små gåvor, hinner alltid vara sina

vänners vän oeh njuter medvetet av alla personliga förhållanden just som motvikt till arbetet.

I hennes vackra lilla hem, ty hon har som så många av rösträttskvinnorna ett förtjusande och personlighetspräglad hem, är ännu ett helt rum fyllt av det som fyllde hennes första värld, böcker och musik, den senare visserligen numera oftast instängd i den stora flygeln. I hennes lilla mottagningsrum förnimmer jag liksom en tyst strid mellan de många vackra antika sakerna oeh arbetets tillbehör: de gamla ostindiska tallrikarna titta snett på de båda telefonerna, och det utsökta gamla skrivbordet ser absolut ut, som om det ville skaka av sig rösträttens prosaiska pappersluntor. Men denna disharmoni finns ej i värdinnans lugna och samlade ansikte. Denna stora blick, dessa nästan manligt markerade drag, detta vänligt kloka och fint världsvisa leende föra ofta tanken på hennes franska härstamning. Men av idel svenskhet får man väl hoppas, att det gamla svenska bergsmansarvet har sin del i fru Bohemans resoluta och präktiga personlighet, en helgjuten blandning av styrka, energi, tapperhet, flärdlöshet, frank hederlighet och den ömmaste kvinnliga godhet.

Gerda Hellberg.